

E T T E R E N

DECEMBER 2005

#6

Hvor skal vi hen du?
Midtvejskursus og Lederseminar 2005

Store Gasmaskedag om partikelforurening

Store begivenheder 1 - Børn

Energi til hele Danmark

Danmarks største elhandelsafdeling tilbyder strøm, olie og naturgas til alle.

- klik ind på www.energidanmark.dk og se de aktuelle priser og forskellige produktmuligheder:

Energi Danmark® **spot-el**

Energi Danmark® **spot-el plus**

Energi Danmark® **fast-pris**

Energi Danmark® **fast-pris plus**

Energi Danmark® **pulje**

Energi Danmark® **fast-pris gas**

Energi Danmark®

Åhave Parkvej 27, 8260 Viby, tlf. 8742 6262, fax 8742 6263
ed@energidanmark.dk, www.energidanmark.dk

Foto:TV2/Design

Partikelforurening

Store Gasmaskedag

Af Ken Petersson

Torsdag den 3. november - midt i en travl valgkamp i København, igangsatte FOA 1 en happening for at sætte fokus på partikelforureningen i det storkøbenhavnske område.

Happeningen gik under den interne arbejdstitel "Store Gasmaskedag" og gik kort fortalt ud på at forsøge at sikre sig pressens opmærksomhed og efterfølgende skabe debat blandt de ansatte og blandt borgerne i København.

FOA 1 delte masker ud til 20 udvalgte medlemmer af organisationen, som var valgt ud fra følgende kriterier:

- De skulle arbejde en del af deres arbejdstid i tæt kontakt med trafikken
- De skulle arbejde i nærheden eller blandt børn og unge.
- De skulle være parate til at bære masken og svare på spørgsmål fra nysgerrige og måske også forskrækkede borgere/forældere.

Startskuddet på happeningen skete på Bispebjerg Skole om morgenen, hvor skolebetjent Rene Jensen og skoleleder Henrik Borre Larsen havde stillet deres skole til rådighed for at få afviklet arrangementet, hvor Rene skulle have overrakt masken i overværelse af pressen og politikerne.

FOA 1 havde derfor inviteret de københavnske overborgmesterkandidater til at overvære arrangementet. Det fik dog ikke så mange af dem tidligt ud af sengen, men SF's Bo Asmus Kjeldgaard og Enhedslistens Jette Gottlieb kom og deltog i seancen. Pressen var også inviteret og det fik Københavns Radio til at komme og sende direkte fra morgenseancen, ligesom DRs Morgen TV-Avis sendte direkte fra de regnvåde gader. Senere optog og sendte TV-Danmark et indslag i deres nyhedsudsendelse samme aften.

Både Bo Asmus Kjeldgaard og Jette Gottlieb udtrykte ros til arrangementet og gav deres fulde støtte til projektet. Rensningen af den storkøbenhavnske luft havde længe været en del af både SF's og Enhedslistens parti-program. Som det blev udtrykt: Det er jo foruroligende, at det er ulovligt at forurene vandet og jorden, mens luften ser man stort på!

Så det blev da til en del debat og opmærksomhed omkring emnet om morgenen den 3. november.

Finanslovsforlig

Efterfølgende er der indgået finanslovs-

forlig og i den forbindelse er afgiften på partikelfiltrene fjernet. Det er selvfølgelig positivt og vil være med til at gøre en løsning mere holdbar, men det eneste, det faktisk betyder, er, at staten ikke skal tjene på filtrene. Flere undersøgelser havde ellers påvist, at selv en total finansiering af filtrene ville være en samfundsmæssig gevinst. Der er simpelthen så mange penge sparet i sundhedsudgifterne, at det rigeligt tjener sig hjem.

Tør du trække vejret?

Politiken har under overskriften "Mød Videnskaben" den 10. november været vært ved et debatarrangement på Københavns Universitet med titlen "Tør du trække vej-

ret?", hvor professor Steffen Loft holdt et foredrag om partikelforurening. Foredraget frembragte igen de uhyggelige aspekter ved den københavnske luftforurening. Steffen Loft fremlagde bl.a. at partikelforureningen i Danmark, ud over at være skyld i 3.400 dødsfald, var årsag til 17.000 akutte indlæggelser og 3 millioner sygedage bare i Danmark. Hvis man dertil så lægger, at børn oplever op til 5 gange så stor risiko for at få astmaanfald i storbyens trafikos, så ved man: Det er alvor.

Efter foredraget var der mulighed for at spørge ind, og et af spørgsmålene fra salen var fra en mand, der boede på Nørrebro-gade. Spørgsmål var:

Gæt en arbejdsplads

Svaret på gæt en arbejdsplads i Etteren nr. 4-2005 er Rødovrehallen, Islevbadet eller Rødovre Kommune.

Rødovrehallen er med sit gulvareal på ca. 4.500 m² en af Danmarks største idrætshaller. Rødovrehallen er en træningshal med ganske få tilskuerfaciliteter. Ud over idræt er hallen velegnet til udstillinger, koncerter m.m.

Rødovrehallen har følgende faciliteter:

4 halafsnit, hvor der kan dyrkes håndbold, basketball, gymnastik, volleyball, floorball, badminton og ishockey samt mødelokaler, billardlokale, bordtennislokale, kampsportlokale, vægttræningslokale og motionslokale og endelig et Cafeteria.

Islevbadet er beliggende i den nordlige del af Rødovre med Islev Skole som nabo. Islevbadet er en hyggelig svømmehal med følgende faciliteter: 25 meter bassin, motionsrum, sauna og solarium.

Islevbadet er for nylig ombygget, så den optræder i lidt anderledes version end på billedet i Etteren – men så nemt skal det nu heller ikke være.

Rødovre Kommune er en kommune i Københavns amt, hvor vi her har valgt at bringe nøgletal fra kommunens hjemmeside.

4

Befolkning - Areal	2002	2003	2004	2005
Indbyggertal 1. januar	36.591	36.619	36.391	36.312
Andel 0-6-årige (%)	8,4	8,2	8,2	8,2
Andel 7-16-årige (%)	11,2	11,5	11,8	12,0
Andel 17-66-årige (%)	61,7	61,7	61,4	61,4
Andel 67+-årige	18,6	18,6	18,5	18,4
Statsb. fra EU/Norden/Nordam. pr. 10.000 indb.	111	110	-	133
Statsborgere fra 3.-lande pr. 10.000 indb.	481	476	491	466
Befolkningstæthed (indbygger/km ²)	3.019	3.021	-	-
Befolkningsandel i bymæssig bebyggelse	100	100	100	-
Areal (km ²)	12,12	12,12	-	-
Kultur - Fritid	2002	2003	2004	2005
Udg. til kultur i øvrigt pr. indb. (kr.)	402	446	374	383
Udg. til sport og fritid pr. indb. (kr.)	1.693	1.794	1.724	1.751

Vinderne af konkurrencen i sidste nummer blev følgende personer:

Jan-Flemming Nielsen, Kalundborg

Lene Døssing, Acaciegården

Søren Beyer, Islev skole

Vinderne har fået direkte besked, og kan afhente 3 flasker vin hver i FOA 1.

”Hvor meget kortere lever jeg, fordi jeg bor på Nørrebrogade, i forhold til hvis jeg boede på en af sidevejene dertil?” Svaret fra Steffen Loft var lige så kort, som det var uhyggeligt: ”2 år!”.

I gennemsnit tager partikelforureningen 1/2 år af alle Københavneres liv, men det er selvfølgelig mere, hvis man udsættes meget for partikelforureningen.

Det blev også oplyst, at indtagelse af partikler (altså spisning) var lige så faglig som indåndning. Det har jo ikke mindst betydning for indkøb af madvarer, der har været udsat for partikelforurening. Her springer billedet af grønthandlerens udstilling af frugt og grønt på gaden straks frem i tanker. Det er måske nok værd at købe varerne inde fra butikken fremover.

Svaret på spørgsmålet ”Tør du trække vejret?” Jeg tror, at de fleste alligevel endte med at svare ja. Alternativet er trods alt værre!

Nye forhandlinger om Miljøzone

Den københavnske ansøgning (Se de to sidste numre af Etteren) om miljøzone har der været tiltag til at genforhandle mellem regering og Københavns Kommune. Der har været indkaldt til møde hos justitsministeriet, men uden resultat. København blev sendt hjem igen med besked om at søge om en ny og mindre restriktiv miljøzone.

De danske vognmænd har - som beskrevet i tidligere nummer af Etteren - gennem DTL (Dansk Transport og Logistik) lavet god lobbyvirksomhed og regeringens holdning ligner til forveksling DTL's. Det

påstås ikke herfra, at de danske vognmænd bestemmer regeringens miljøpolitik på dette område. Men, hvis de kunne, er påstanden herfra, at den ville være den samme, som den er nu!

DTL har, som tidligere beskrevet, foreslået at København indfører samme type miljøzone som Aalborg. Det bliver spændende at høre, hvad regeringen forslår.

Hvordan har det så været?

Hvordan har det så været at gå med maskerne? Vi vil til næste nummer af Etteren give en mere fyldestgørende tilbagemelding. Men umiddelbart har det mest givet en masse positiv respons og givet anledning til en del debat ude på arbejdspladserne.

Relevante Links:

Dansk Transport og Logistik

www.dtl-dk.dk

Steffen Loft om forurening

www.airpolife.ku.dk

Kræftens bekæmpelse

www.cancer.dk

Damnmarks Miljøundersøgelser

www.dmu.dk

Institut for miljøvurdering

www.imv.dk

Frihed juleaften og nytårsaften 2005

Hvert år i november – december bliver FOA 1 stillet spørgsmålet om, hvordan man skal arbejde juleaftensdag og nytårsaftensdag.

Derfor bringer Etteren her en opstilling af de forskellige overenskomster og reglerne om juleaftensdag og nytårsaftensdag. Der kan være lokal praksis for, at medarbejderne har fri, selv om overenskomstbestemmelserne fortæller, at der ikke er fri juleaftensdag/nytårsaf-tensdag.

6

Frihed den 24. december (juleaftensdag)				
<i>Overenskomst</i>	<i>Fri</i>	<i>fridag</i>	<i>Normal arbejdsdag</i>	<i>Andet</i>
Tekniske servicemedarbejdere og ledere, Kommunernes Landsforening			x	
Tekniske servicemedarbejdere og ledere, Fr.berg			x	
Tekniske servicemedarbejdere og ledere; DGI-Byen			x	
Tekniske servicemedarbejdere og ledere, Københavns Idrætsanlæg			x	Overarbejde efter kl. 12.00
Specialarbejdere, Københavns Kommune			x	
Portører, H:S			x	Forskudttids-betaling fra kl. 16.00
Portører, Kommunernes Landsforening	x			Fra dagtjenestens begyndelse
Portører, Københavns Kommune	x			
Portører, Amdtsrådsforeningen	x			Fra dagtjenestens begyndelse
Tilsynsførende assistenter, København Kommune			x	Forskudttids-betaling fra kl. 14.00 Arbejdstidsaf-tale for pædagogisk personale
Tilsynsførende assistenter, Amdtsrådsforeningen	x			
Betjente, underformænd m. fl., Københavns Kommune			x	Forskudttids-betaling fra kl. 16.00
Gymnastikpædagoger, Københavns Kommune	x			
Amdtsbetjente, amtsbetjentformænd, skolebetjente m. fl., Amdtsrådsforeningen			x	
Miljøkontrollører, Københavns Kommune			x	Forskudttids-betaling fra kl. 16.00
Piccoliner, Amdtsrådsforeningen	x			
Ledende værkstedspersonale, Københavns Kommune			x	Forskudttids-betaling fra kl. 14.00
Ledende værkstedspersonale, Kommunernes Landsforening	x			
Rengørings- og husassistenter, København og Frederiksberg Kommuner			x	
Formandsgrupper og mesterstillinger samt skolebetjente, Københavns Kommune			x	Forskudttids-betaling fra kl. 16.00
Kedel, Maskin og Motorpassere, Vestforbrændingen		x		
Kedel, Maskin og Motorpassere, Amagerforbrændingen			x	Forskudttids-betaling fra kl. 16.00
Kedel, Maskin og Motorpassere, Københavns Kommune			x	Forskudttids-betaling fra kl. 16.00

Frihed den 31. december (nytårsaftensdag)				
<i>Overenskomst</i>	<i>Fri</i>	<i>fredag</i>	<i>Normal arbejdsdag</i>	<i>Andet</i>
Tekniske servicemedarbejdere og ledere, Kommunernes Landsforening			x	
Tekniske servicemedarbejdere og ledere, Fr.berg			x	
Tekniske servicemedarbejdere og ledere; DGI-Byen			x	
Tekniske servicemedarbejdere og ledere, Københavns Idrætsanlæg			x	Overarbejde efter kl. 12.00
Specialarbejdere, Københavns Kommune			x	
Portører, H:S			x	Forskudtids-betaling fra kl. 16.00
Portører, Kommunernes Landsforening		x		
Portører, Københavns Kommune			x	Forskudtids-betaling fra kl. 16.00
Portører, Amtsrådsforeningen		x		Fra kl. 12.00
Tilsynsførende assistenter, København Kommune			x	Arbejdstidsaf-tale for pædagogisk personale
Tilsynsførende assistenter, Amtsrådsforeningen		x		Fra kl. 12.00
Betjente, underformænd m. fl., Københavns Kommune			x	Forskudtids-betaling fra kl. 16.00
Gymnastikpædagoger, Københavns Kommune	x			
Amtsbetjente, amtsbetjentformænd, skolebetjente m. fl., Amtsrådsforeningen			x	
Miljøkontrollører, Københavns Kommune			x	
Piccoliner, Amtsrådsforeningen			x	
Ledende værkstedspersonale, Københavns Kommune			x	
Ledende værkstedspersonale, Kommunernes Landsforening		x		
Rengørings- og husassistenter, København og Frederiksberg Kommuner			x	
Formandsgrupper og mesterstillinger samt skolebetjente, Københavns Kommune			x	
Kedel, Maskin og Motorpassere, Vestforbrændingen			x	
Kedel, Maskin og Motorpassere, Amagerforbrændingen			x	
Kedel, Maskin og Motorpassere, Københavns Kommune			x	

[energibar]

Det er kærlighed ved første blik. Det elegante ydre signalerer klassisk skandinavisk design, mens det indre byder på den nyeste vendingteknologi og en ekstrem brugervenlighed. Wittenborgs bordmodel 7100 er altid åben, når du har behov for en friskbrygget kop kaffe, som kan give dig energien tilbage. For mere information, kontakt vores forhandlere via www.wittenborg.dk.

WITTENBORG
www.nwglobalvending.com

Så gik den ikke længere!

Som tidligere beskrevet i Etteren i december 2004, kniber det nu for FOA 1 at få økonomien til at hænge sammen. Repræsentantskabet har derfor på mødet den 23. november 2005 godkendt et budget, der samtidig indebærer et forslag til generalforsamlingen i april om en kontingentforhøjelse på 15 kr. om måneden for et fuldtidskontingent fra den 1. juli 2006.

Færre medlemmer

Den væsentligste grund til den nødvendige kontingentstigning er faldet i antallet af

medlemmer. En del af FOA 1's medlemmer er udliciteret til private firmaer eller andre konstruktioner, der betyder, at de skal orga-

niseres i andre fagforeninger. Andre medlemmer er afskediget på grund af besparelser i kommuner og amter og har fundet arbejde indenfor andre fagforeningers organisationsområder. Endelig har ikke alle nye kollegaer, der overtager arbejdet fra ældre kolleger, der går på efterløn eller pension, samme opfattelse af behovet for at være samlet i samme fagforening.

Samlet har dette betydet, at antallet af erhversaktive medlemmer i FOA 1 (det vil sige eksklusiv efterløns- og pensionistmedlemmer) er faldet fra 4.262 i juli 2000 til 3.604 i juli 2005. Et fald på 658 medlemmer – eller godt 15 %.

En sådan medlemstilbagegang kunne FOA 1 godt have klaret uden kontingentforhøjelse, hvis ikke andet havde spillet ind. Men også pris- og lønudviklingen påvirker økonomien i FOA 1.

Pris- og lønudviklingen

Det gennemsnitlige kontingent til FOA 1 (inklusive de tidligere branchekontingenter) er siden 1997 steget med 7,35 %.

I samme periode er forbrugerpriserne – som jo naturligvis også påvirker FOA 1s omkostninger – steget med 16,34 %.

Og i samme periode er lønindeks (i første kvartal i den kommunale sektor) – som ligeledes påvirker FOA 1s omkostninger – steget med 30,08 %.

Bistandsfond og klubtilskud

Ikke blot udefrakommende faktorer spiller ind på FOA 1s økonomi. Siden den "rigtige" sammenlægning i FOA startede op den 1. juli 2001 er en stor del af medlemmerne blevet omfattet af Bistands-

fonden til 5 kr. om måneden og klubtilskud på 15 kr. om måneden.

Så gik den ikke længere!

De færre medlemmer, udviklingen i priser og lønninger samt de øgede omkostninger gør, at nu hænger økonomien ikke længere sammen.

FOA 1 har gennem årene effektiviseret en del, og sidste år traf repræsentantskabet beslutning om at nedlægge en stilling. Det forhindrer dog ikke, at der nu er behov for øgede indtægter for at få enderne til at hænge sammen.

Indhold i budget 2006

Budget 2006 indeholder følgende væsentlige ændringer i forhold til budget 2005:

- Faldende kontingentindtægter med baggrund i forventet medlemstilbagegang

- Øgede kontingentindtægter med baggrund i forventet kontingentstigning
- Besparelse af 8 timer ugentligt på lønomkostninger
- Øgede omkostninger til afholdelse af Midtvejskursus for tillidsrepræsentanter med baggrund i ønsket om at afholde det på 2 hverdage
- Øgede omkostninger til afholdelse af repræsentantskabsseminar med baggrund i ønsket om at afholde det som internat (med overnatning)
- Øgede omkostninger til personaleuddannelse og -udvikling
- Øgede omkostninger til nødvendig vedligeholdelse af murværk

Budget 2006 udviser – trods kontingentstigning – et forventet underskud på ca. 250.000 kr. Dette skyldes, at kontingentstigningen først kan træde i kraft halvvejs

inde i året, nemlig den 1. juli 2006 efter afholdelse af den ordinære generalforsamling. Var kontingentstigningen trådt i kraft allerede fra 1. januar 2006, havde budgettet udvist et lille overskud.

Kontingentstigning

Hvis repræsentantskabets forslag vedtages på generalforsamlingen, får det følgende konsekvenser for de forskellige kontingenttyper i FOA 1 **pr. 1. juli 2006:**

- Et fuldtidskontingent stiger med 15 kr. fra 191 kr. til 206 kr.
- Et deltidskontingent og et efterlønskontingent stiger med 12 kr. fra 143 kr. til 155 kr.
- Kontingent for medlemmer på overgangssydelse, på "gammel efterløn" samt vikarer med under 15 timer stiger 9 kr. fra 115 kr. til 124 kr.

Kontingentet i 2006

Af Jesper Hesselholdt

Forbundskontingentet forbliver 123,50 kr., som det har været siden år 2000. Også administrationsbidraget til A-kassen forbliver på det nuværende beløb, nemlig 129,85 kr. Alle nævnte beløb er pr. måned for et fuldtidsmedlem.

Påvirkninger udefra

For medlemmer af A-kassen falder ATP-bidraget med 1 kr. ATP-bidraget dækker A-kassens indbetaling til ATP for blandt andet ledige medlemmer.

Forsikringsbidraget til A-kassen stiger med 5 kr. Forsikringsbidraget fastsættes af staten, og stigningen skyldes, at dagpengene til ledige stiger.

Endelig stiger efterlønsbidraget med 7 kr. Efterlønsbidraget fastsættes ligeledes af staten, og stigningen skyldes ligeledes, at efterlønnen stiger.

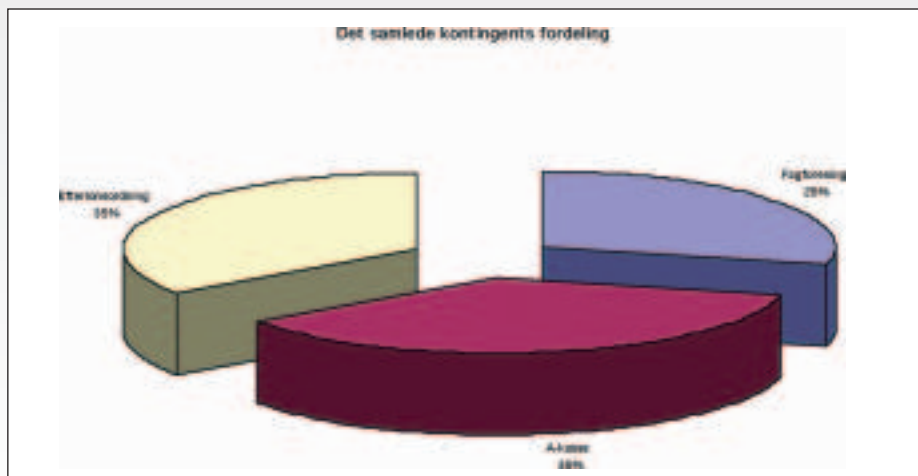
Det samlede kontingent

For et fuldtidsmedlem af afdelingen er kontingentet hermed pr. 1. januar 2005:

Forbundet og A-kassen holder endnu en gang kontingentet i ro. To af de bidrag som vi ikke har indflydelse på stiger, nemlig forsikringsbidraget til A-kassen samt efterlønsbidraget, imens ATP-bidraget til gengæld falder.

- Medlemskabet af fagforeningen (incl. forbundet) koster 324,50 kr.
- Eventuelt medlemskab af A-kassen koster 407,85 kr.
- Eventuelt bidrag til efterlønsordningen koster 389,00 kr.
- Hertil skal eventuelt lægges klubkontingent, hvis du er medlem af en lokal klub

Ikke alle satser gælder for alle medlemsgrupper. Der er reduceret kontingent for visse medlemsgrupper, f.eks. efterlønsmedlemmer. Det aktuelle kontingent vil fremgå af kontingent-opkrævningen for januar 2006. Eventuelle spørgsmål kan rettes til kontingentafdelingen i FOA 1 på telefon 46 97 11 00.

Midtvejskursus 2005

Af Claus Windfeld

Igen i 2005 tog en række tillidsrepræsentanter fra FOA 1 ud i landet for at diskutere aktuelle emner. Desværre var der ikke ret mange med på turen. Men det betød ikke, at debatten blev dårligere, end den plejer at være. Der blev blot mere tid til at fordybe sig i emnerne, og den enkelte fik flere muligheder for at komme til orde.

Både på Midtvejskurset og Lederseminaret (se andetsteds i Etteren) var der en række oplæg og ikke mindst workshops, som arbejdede med en række af de emner, som bliver debatteret meget i FOA 1.

Fælles emner på Midtvejskurset var

Strukturkongressen i forbundet i januar 2005 samt status på, hvordan det går med medlemshvervningen i FOA 1.

Strukturkongressen lægger op til en række ændringer af FOA, som vi kender forbundet i dag.

Strukturkongressen 12. – 13. januar 2006 vil derfor blive et interessant emne, selv om en del af emnerne ikke har den store interesse for FOA 1. Dette vil blive belyst på et senere tidspunkt i Etteren.

Medlemshvervningen har været fast emne på Midtvejskurserne og også på tillidsrepræsentantmøderne. Denne gang var det en status på: Hvor er vi henne, og virker de initiativer, som vi har igangsat? Her tænkes på ny velkomstmappe til medlemmer, hvervejecer, lokale kampagner, de generalforsamlingsvalgte besøg på arbejdspladserne mm.

Dernæst arbejdede Midtvejskurset i 3 workshops med 3 af vores målsætninger,

som blev vedtaget på generalforsamlingen i foråret.

Workshop 1: at organisationsprocenten øges i forhold til i dag.

Workshop 2: at andelen af medlemmer, der lokalt er dækket af en kompetent tillidsvalgt, øges i forhold til i dag.

Workshop 3: at en medlemsundersøgelse inden overenskomstens udløb i 2008 viser, at den lokale løndannelse vurderes som mere gennemskuelig og retfærdig, end en tilsvarende undersøgelse fra 2004 viste.

Diskussionerne i workshops gav en række bud på, hvordan opgaverne kan løses.

- I forhold til, at organisationsprocenten øges, er der allerede en række initiativer i gang. Resultaterne afventes, inden nye initiativer sættes i gang.

- Andelen af medlemmer, som dækkes af kompetente tillidsvalgte skal blandt andet løses ved, at potentielle tillidsvalgte orienteres meget mere om goderne ved at være tillidsvalgt og ikke mindst at have en tillidsre-

10

Renovering
Nybyg

Boliger
Tag og facade
Tagboliger
Skoler
Institutioner
Erhvervsbyggeri

Godt håndværk
Effektiv styring
Tæt dialog
Brugerhensyn

Tæt kontakt- annonce ...

Jo tættere kontakt, der er mellem alle parter i en byggesag, jo bedre bliver resultatet. Alt det i mellem og udenom er jo bare godt håndværk og effektiv styring.

Ring gerne og få nogle af vores referencer tilsendt - eller besøg www.eogp.dk

**Enemærke &
Petersen a/s**

Klostergården · Ole Hansens Vej 1 · 4100 Ringsted

Telefon: 57 61 72 72 · Telefax: 57 67 04 72

E-mail: eogp@eogp.dk · www.eogp.dk

Arkitektfirmaet

Halldor Gunnløgsson & Jørn Nielsen

Wilkensvej 41, 2000 Frederiksberg
v/ arkitekt Kjeld Chr. Krarup

Programmering - projektering - byggestyring.
Renovering - om- og tilbygninger - nybyggeri

E-mail: k.c.krarup@mail.tele.dk

tlf. 38101958 - fax 38101959

præsentant på arbejdspladsen – herunder bedre information fra arbejdsgivernes og FOA 1's side om uddannelsesmuligheder som tillidsvalgt. FOA 1 skal ud på arbejdspladserne og sparre med den enkelte tillidsvalgte, og så skal der fokus på de opgaver, de tillidsvalgte har i dagligdagen. Dernæst kan der lokalt forhandles vilkår for tillidsvalgte, så der også er mulighed for at varetage tillidshvervet uden at skulle stresse sig igennem arbejdet. I den forbindelse kunne også tænkes i tillidsrepræsentanter, som dækker flere forskellige grupper. Endelig er der behov for, at tillidsvalgte får ros for deres arbejde – både fra FOA 1 og ikke mindst dig, som er kollega i det daglige.

- At den lokale løndannelse vurderes som mere gennemskuelig og retfærdig kan ikke måles på nuværende tidspunkt – dels tager det et stykke tid, før effekten kan vurderes, og dels er der ikke nogen større forhandlingsrunde før i efteråret 2006. Men der var en række bud på, hvilke initiativer der kan påbegyndes allerede nu.

FOA 1 kan snarest begynde (og er begyndt via Faglige Noter) at informere tillidsvalgte og medlemmer om den ny aftale om lokal løndannelse. Der er ændringer i forhold til den gamle aftale om ny løn.

Dernæst var der flere bud på, hvad der skal iværksættes af initiativer. Der kom et par helt konkrete forslag til hjælpeværktøjer i hverdagen: Forhandlingsdrejebog (hvidbog), som fortæller om alle de faktorer, der er en del af en lønforhandling – forarbejde, forberedelse, forhandlingen, udmøntningen

og opfølgningen. Dernæst en Indplaceringsdrejebog, som fortæller om indplaceringen af en ny medarbejder, og hvad tillidsrepræsentanten skal være opmærksom på i den forbindelse. Endelig var der også ønske om en database, hvor aftalerne kan findes og bruges som inspiration af andre. På sigt er det ideen, at der skal ske andre ændringer – gruppevis og individuel coaching af tillidsrepræsentanterne og åbenhed om lønforhandlingerne på et højere niveau end i dag.

Bliv bedre til det du er god til Efteruddannelse for faglærte og ufaglærte på Københavns Tekniske Skoler i Valby og Glostrup

Glostrup

Fabriksparken 31, 2600 Glostrup

Ejendomsservice

- Affaldshåndtering 5 dage
- Ejendommens vedligeholdelse 5 dage

Grundlæggende ejendomsservice bestående af 3 kurser som kan tages samlet eller enkeltvis

- Ejendommens tekniske installationer 4 dage
- Institution og boligservice 3 dage
- Maskiner og miljø 5 dage
- Drift og vedligeholdelse af ufyrede anlæg 10 dage
- Ventilation og indeklima 5 dage
- Indretning af legepladser 3 dage

Grønne kurser - (gartner - ejendomsservice)

- Betjening af mindre gartnerimaskiner 10 dage
- Etablering af mindre anlæg med fliser og planter 20 dage
- Motorkædesav 5 dage
- Pleje af grønne områder vinter 5 dage
- Pleje af grønne områder sommer 5 dage
- Pleje af grønne områder 10 dage
- Vinterbeskæring 5 dage
- Indretning af legepladser 3 dage

Hør mere på tlf. 3586 7186, her kan du også få en brochure og høre om tidspunkter

Valby – Sukkertoppen

Carl Jacobsens Vej 25, 2500 Valby

- Kommunikation og konflikthåndtering - 5 dage
- Kvalitetsbevidsthed i jobudførelsen - 5 dage
- Personlig udvikling - 5 dage
- IT / PC kurser fra 3 dage

Hør mere på tlf. 3586 7086, her kan du også få en brochure og høre om tidspunkter

Se alle kurser på www.kts.dk

Københavns
Tekniske Skole

FOA 1's lederseminar

Af Faglig sekretær
Allan Olsen

Afdelingens årlige lederseminar/kursus fandt sted torsdag og fredag d. 6. + 7. oktober på hotel Nørrevang på Falster. Der deltog 55 tillidsvalgte ledere samt de fagligt valgte fra FOA 1. Vi havde lagt en meget omfattende, men også spændene dagsorden, hvor vi bl.a. skulle ud at arbejde i workshops. Vi havde planlagt i alt 3 workshops, som alle deltagere skulle igennem.

Vi startede med at behandle FOA 1's lederundersøgelse på baggrund af et oplæg af Mogens Kristensen fra forbundets lederzone. Ideen var, at deltagerne her skulle have undersøgelsen "ind under huden", da det var den, de øvrige workshops tog udgangspunkt i.

Workshop 1, hed: *Spørg ind*, og her blev der arbejdet med forståelsesspørgsmål til undersøgelsen fra deltagerne som ikke kom frem under Mogens oplæg om undersø-

gelsen, *gennemgang* af de 7 første konklusioner samt *yderligere* holdninger/konklusioner til undersøgelsen.

Workshop 2 handlede om *Rammeaftale for kompetenceudvikling*. Her havde faglig sekretær Klaus Gerschanoff et oplæg i plenum, hvorefter deltagerne fik følgende spørgsmål at arbejde med; Hvis vi siger, at

lederundersøgelsen + kompetenceudviklingsaftalen = målet, hvad er så målet? Og ud fra målet, hvad er så handlingen? Til sidst blev lederne spurgt: Kender du til eller har du lavet en kompetenceudviklingsaftale for dig selv eller dine medarbejdere?

Workshop 3 handlede ikke uventet om FOA 1's fremtidige lederarbejde. Efter et

oplæg i plenum af undertegnede blev deltagerne stillet følgende spørgsmål: Hvilken vej skal FOA 1 gå? Hvordan ser det ud nu? Kan I se Jer selv i FOA 1? Er det godt eller skidt at være i FOA 1 med lederøjne? Tillidsrepræsentantens øjne? Har I særlige ønsker omkring uddannelsestiltag?

Det er vores indtryk, at der blev arbejdet hårdt i alle workshops, og vi fik rigtig mange gode tilbagemeldinger, vi kan bruge i det videre arbejde i FOA ledersekretariat og i vores lederudvalg. Vi fik aftalt nogle tiltag, vi skulle arbejde med umiddelbart i Lederudvalget. Blandt andet en nærmere undersøgelse af, hvilke uddannelser og kursus tilbud, der vil være relevante for FOA

1's ledere med efterfølgende tema/fyrftensmøder hvor emnet kunne drøftes, og det kunne kortlægges, hvilke barrierer der kunne være i den forbindelse. Vi aftalte, at vi alle skal blive bedre til at udbrede kendskabet til kompetenceudviklingsaftalen, både os fagligt valgte i FOA 1 og alle de tilidsvalgte, der deltager i lokale forhandlinger. Vi aftalte, at vi skulle undersøge, om vi med fordel kunne bruge mail-systemet i det fremtidige lederarbejde til diverse informationer og evt. indkaldelser. Alt i alt et meget konkret udbytte af de 3 workshops.

Andendagen startede med en frisk gåtur til den flotte strand på Falster ved Marielyst. Efter en afstressende tur var formiddagen

sat af til emnet stress. Vi havde engageret arbejdspsykolog Jørgen Allan til at holde oplæg om stress. Han kom meget levende ind på følgende spørgsmål: Hvad er stress? Hvordan opdager man, at man er ved at få eller har stress? Hvad kan man gøre for at forhindre det? Hvilken indvirken har stress på kroppen? Hvordan kan stress arbejdsmæssigt påvirke en?

Det var et rigtigt godt oplæg, og alle, jeg talte med bagefter, følte, de havde lært noget om stress.

Alt i alt syntes jeg, det var et par rigtigt gode dage. Jeg vil gerne sige tak til alle deltagere for deres engagement og arbejdsiver.

10 års jubilæum

FOA 1 fylder 10 år den 1. januar 2006.

På trods af at FOA 1 er en sammenlægning af 8 tidligere fagforeninger, hvoraf nogen har eksisteret i over 100 år, ønsker repræsentantskabet alligevel at festligholde 10 års jubilæet ved en mindre reception for **alle medlemmer**.

Du inviteres derfor til reception torsdag den 5. januar 2006 kl. 15 – 18 i FOA 1

FOA 1 vil være vært ved et mindre arrangement med øl, vin, vand, chips, slik og frugt. Endvidere vil der være tale ved afdelingsformanden, ligesom vi håber, at vi kan præsentere FOA 1s nye fane. Benyt lejligheden til at besøge din fagforening og møde kollegaer og andre FOA 1 medlemmer.

Med venlig hilsen
FOA 1s repræsentantskab

Dansk Jordrens A/S
Vemmelev • Nyborg • Glatved

SOILREM A/S
Kalundborg • Esbjerg • Aalborg

K.K. Miljøteknik A/S
Rødby

Jordens bedste hold...

- kartering og jordbehandling
- jordrensning i hele Danmark

Gæt en arbejdsplads

Denne gang har vi valgt en arbejdsplads, som har optrådt i Etterens spalter i flere omgange. Vi har tidligere haft 3 medlemmer på arbejdspladsen, og det er en arbejdsplads, hvor vi stadig bør organisere medarbejderne, men pt har FOA 1 ingen organiserede medlemmer på arbejdspladsen overhovedet.

I kommunen, hvor arbejdspladsen ligger, har FOA 1 ca. 75 medlemmer.

Du skal her give os arbejdspladsens navn, hvilket bør være let for den opmærksomme læser, eller du kan give os kommunens navn.

Når du har gættet, hvor billedet er fra, sender du blanketten nedenfor til FOA 1, att.: Claus Windfeld. Svaret skal være FOA 1 i hænde senest den 15. december 2005.

Blandt de rigtige svar trækkes lod om 3 x 3 flasker rødvin.

Der er ikke tilladt for ansatte og valgte i FOA 1 at deltage i konkurrencen.

Hvor er billedet taget?

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr og by: _____

Din arbejdsplads: _____

Blanketten sendes til FOA 1, att: Claus Windfeld, Vilhelm Thomsens Alle 9, 2500 Valby

Kom og vær med til at genetablere klubben for de ledige i FOA 1

Den 14. november 2005 forsøgte vi at bevare ledighedsklubben i FOA 1, efter at vores tidligere formand for ledighedsklubben Ib Halse desværre pludselig afgik ved døden. Ved dette første forsøg mødte der 2 ledige medlemmer frem. Da bestyrelsen efter vedtægterne mindst kræver 3 medlemmer, var det ikke tilstrækkeligt til at vælge en ny bestyrelse. Vores to medlemmer fik dog overtalte os til at forsøge endnu en gang at indkalde til et nyt møde med henblik på at få valgt en bestyrelse til ledighedsklubben.

Derfor vil FOA 1 gerne invitere dig/FOA 1's ledige medlemmer til generalforsamling for at genetablere ledighedsklubben i FOA 1, Vilhelm Thomsens Alle 9, 2500 Valby, på niveau 3 i Stauningssalen.

Klubben for de ledige har igennem mange år eksisteret som de lediges talerør og har med tiden fået fast sæde i repræsentantskabet af fagforeningen. Klubbens formål er at varetage de lediges faglige og arbejdsmarkedspolitiske interesser, være bagland for arbejdsmarkedssekretariatet indsatser og at planlægge sociale som faglige arrangementer for klubbens medlemmer.

Klubben for ledige i FOA 1 afholder møde for at genetablere ledighedsklubben, onsdag den 18. januar 2006 kl. 11.00 – 13.00.

FOA 1, Vilhelm Thomsens Alle 9, 2500 Valby

Dagsorden

Velkomst ved næstformand Lars Svane i FOA 1

1. Valg af ny bestyrelse
 - a. Valg af formand
 - b. Valg af næstformand
 - c. Valg af kasserer
 - d. valg af bestyrelsesmedlem
 - e. valg af bestyrelsesmedlem
 - f. valg af bestyrelsesmedlem
 - g. valg af bestyrelsesmedlem
 - h. Valg af 3 bestyrelsessuppleanter
2. Afslutning med frokost.

Klubben for de ledige vil være vært for en frokost i forbindelse med mødet.

Du behøver ikke at tilmelde dig til mødet, men blot møde op. Der vil være rig mulighed for at få indflydelse på FOA 1's arbejdsmarkedspolitiske indsats via generalforsamlingen.

Lars Svane

PUF's arbejdsmiljøuddannelse er skræddersyet til ansatte i kommuner og amter

PUF's lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse giver deltagerne de nødvendige redskaber til at få sikkerheds- og sundhedsarbejdet til at fungere optimalt i den komplekse dagligdag i kommuner og amter. Uddannelsen vil påvirke hele organisationen til at skabe et godt arbejdsmiljø, og bidrager efterfølgende til at forebygge ulykker og forhindre fysiske og psykiske skader.

PUF's undervisere, som alle har erfaring fra den kommunale verden, holdes løbende ajour med den faglige og pædagogiske udvikling. Undervisningsmaterialet er tilpasset kommuner og amters ønsker og behov og udvikles kontinuerligt.

Uddannelsen, som er godkendt af Arbejdstilsynet, er på 37 timer og opdelt i moduler af fx. 3+2 dage.

Uddannelsen afholdes lokalt, og der er plads til maksimalt 20 deltagere.

Ring og hør meget mere om PUF's arbejdsmiljøuddannelse eller bestil vores brochure på **tlf. 89 59 53 50 eller 89 59 59 57.**

PUF
PARTNERNES
UDDANNELSESFÆLLESSKAB

Kystvej 26,
postboks 160,
8500 Grenaa,
telefon 89 59 53 50

Dansk AS

STORE BEGIVENH

Af Eva Bo Christensen,
jurist

Etterten vil i dette og i de kommende numre på et overordnet plan gennemgå nogle af de vigtigste begivenheder, som de fleste af os gennemlever i løbet af et livsløb.

Rækkefølgen kan jo være noget forskellig, men vi har valgt at starte med begivenheden: At blive forældre.

Et barn er umyndigt, indtil det bliver 18 år. Det betyder, at der skal være en indehaver af forældremyndigheden over barnet.

At have forældremyndigheden over et barn betyder, at du har pligt til at sørge for barnets behov i form af mad, tøj, bolig mv. Det betyder også, at du har pligt til at beskytte barnet mod trusler af enhver art. Som indehaver af forældremyndigheden er det dig, der bestemmer, hvad barnet skal hedde, hvor det skal bo og gå i skole. Alle vigtige beslutninger om barnets forhold tilhører indehaveren af forældremyndigheden. Dette indebærer f.eks., at hvis man tilhører en religion, der forbyder blodtransfusion, kan man forbyde, at ens barn får en sådan i tilfælde af operation.

Når man har forældremyndigheden over et barn, betyder det også, at man er værge for barnet. Det betyder, at man har ansvaret for barnets indtægter og formue. Selv om barnet er umyndigt frem til sit 18. år, har barnet allerede som 15 årig råderet over de penge, som det selv har tjent eller modtaget i gave. Barnet kan dog stadig ikke indgå det, der i juraen kaldes retshandler. Det vil sige at råde over sin formue eller på anden måde indgå aftaler af økonomisk art - herunder aftaler om at udføre et arbejde. Dette er grunden til, at man som indehaver af forældremyndigheden skal underskrive barnets ansættelseskontrakt.

Hvis barnet bliver gift inden dets 18. år (ved dispensation), bliver barnet myndig.

Hvis forældrene er gift ved barnets fødsel, får de automatisk fælles forældremyndig-

hed. Det betyder, at de i fællesskab skal tage de beslutninger om barnets forhold, der er knyttet til det at være indehaver af forældremyndigheden.

Ugifte forældre får automatisk fælles forældremyndighed, **hvis** de inden barnets fødsel har underskrevet en ansvars- eller omsorgserklæring og anmeldt denne til ministraltogsføren (kordegnen). Er der ikke aftalt fælles forældremyndighed ved

fødslen, kan forældrene senere anmelde det til statsamtet. I begge situationer foregår det på særlige blanketter, der fås i bl.a. statsamtet. Et krav for at få fælles forældremyndighed over sit barn er dog, at begge forældre skal være enige om det. Indtil forældrene har indgået aftale om fælles forældremyndighed, har den ugifte mor altid forældremyndigheden.

Ved ændring af børneloven den 1. juli 2002 blev det muligt at indgå aftale om

HEDER

fælles forældremyndighed inden barnets fødsel. Inden denne mulighed blev indført, var der i 2001 35.516 sager om forældremyndighed, hvor der i 2004 kun har været 14.143 sager.

Ved samlivsophævelse enten i form af skilsmisse eller ved, at man flytter fra hinanden, kan forældrene aftale at bevare den fælles forældremyndighed. De kan også aftale, at forældremyndigheden kun skal tilhøre den ene af forældrene. Det står endvidere forældrene frit for senere at flytte forældremyndigheden over til kun den ene forælder. Alle aftaler skal - for at være gyldige - anmeldes til statsamtet. Det skal her bemærkes, at der er tale om en aftale, hvilket indebærer, at begge forældre skal være enige om aftalen.

Når der ved samlivsophævelse er uenighed mellem forældrene om, hvem der skal have forældremyndigheden, er det en domstols-

afgørelse. Statsamtet kan tilbyde gratis børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmæg-

ling til at hjælpe forældrene med at nå til enighed, før spørgsmålet ender i retten. →

Vilvorde – for en grøn fremtid

*Vi har masser af kurser og uddannelser
for hoved og hænder...*

– aktuelle AMU-kurser

- Basisuddannelse for væksthushavteri
- Blomsterbinding, vareeksponering og dekoration
- Biologiskbekæmpelse i væksthushavteri
- Plantebeskyttelse i gartneri, sprøjtecertifikat
- Vedligeholdelse af væksthusteknik og -udstyr
- Opmåling og tegning af grønne anlæg
- Etablering af mindre anlæg med fliser og planter
- Planteernæring i væksthushavteri

Hvis du vil vide mere

... så kontakt Uddannelses- og erhvervsvejlederne for yderligere information hverdage mellem kl. 8.30 - 11.30 på telefon 46 333 233. Eller ring på 46 333 204 og få tilsendt hele kursusprogrammet.

Roskilde Tekniske Skole • Vilvorde
Køgevej 131 • 4000 Roskilde
Telefon 46 300 400 • www.rts.dk

Roskilde
Tekniske
Skole

- Legepladser
 - Maskinfejning
 - Vicevært
- og meget mere !**

**Velkommen på:
www.E-T-K.dk**

Telefon: 5663 2011

Retten skal ved sin afgørelse lægge vægt på, hvad der er bedst for barnet. Det vil sige, at det er barnet, der er i fokus. Det er retten, der bestemmer over sagen, men på den måde, at det er rettens afgørelse, hvilke erklæringer der skal indhentes, hvilke vidner der skal afhøres, og hvornår en sag er godt nok oplyst. Dette er ikke et retsprincip, der gælder for "almindelige" retssager. Alt efter barnets alder og modenhed taler dommeren også med barnet.

I særlige situationer kan en anden end barnets forældre blive indehaver af forældremyndigheden. Dette er typisk, hvis den ene eller begge forældre er døde.

Uanset om man har del i forældremyndigheden eller ej, har man ret til samvær med sit barn. Der er aftalefrihed for forældrene til selv at aftale, hvordan og hvornår et samvær skal udformes. En sådan aftale mellem forældrene har gyldighed uden statsamtets indblanding. Det er klogt, at skrive den aftale, der indgås ned. Det er ligeledes klogt at skrive i aftalen, at den kan tjene som grundlag for en fuldbyrdelse (i Fogedretten). Dette kan blive nødvendigt, hvis den ene forælder pludselig ikke vil stå ved aftalen og f.eks. ikke vil udlevere barnet. Hvis man selv har indgået en aftale om samvær, kan statsamtet kun ændre denne, hvis der er tale om væsentligt ændrede forhold i forhold til tids-

punktet for aftalens indgåelse, og hvis en ændring skønnes at være bedst for barnet. Kan forældrene ikke blive enige, må de kontakte statsamtet, der så kan træffe afgørelse om samværet med barnet. Udgangspunktet er, at det er bedst, hvis forældrene selv kan aftale sig ud af spørgsmålet. Det betyder, at statsamtet tilbyder børnesagkyndig rådgivning for at hjælpe forældrene til selv at finde en løsning. Statsamtets afgørelse bygger på en konkret vurdering af, hvad der er bedst for barnet. I den forbindelse taler statsamtet med barnet, hvis det er 12 år eller ældre. Ved en konkret vurdering af barnets modenhed kan statsamtet også tale med yngre børn. Det skal dog i den forbindelse nævnes, at, uanset om der har været en samtale med barnet eller ej, er det ikke barnets afgørelse, hvordan statsamtets afgørelse bliver. Der er tale om en høring for at få alle facetter med.

Hvis der ikke er særlige grunde, der taler for noget andet, vil et normalt samvær for lidt større børn være:

- hver anden week-end fra fredag aften til søndag aften/mandag morgen.
- en hverdag i den uge, der ikke er week-end samvær
- 2 ugers sommerferie
- nogle dage i juleferien med skiftevis juleaften og nytårsaften

- nogle dage i påsken
- nogle dage i vinterferien/ efterårsferien eller skiftevis hele ferien.

Statsamtet kan **ikke** fastsætte samvær, hvis den forælder, der skal have samværet med sit barn, ikke ønsker det.

Hvis forældrene ikke har aftalt hvem, der henter og bringer barnet, er det normalt den forælder, der skal have barnet på samvær, der henter og bringer. Det er ligeledes den forælder, der skal betale for udgiften til transport.

Nogle forældre aftaler en deleordning. Det vil sige, at barnet skal være lige meget hos dem begge, f.eks. en uge hos hver forælder. En sådan aftale kan statsamtet ikke beslutte.

Den forælder, der ikke har barnet hos sig, er pligtig til at betale bidrag til barnets forsørgelse. Hvis man, ikke har en høj indtægt, er normal bidraget i 2006 1.038 kr. pr måned. Bidraget er barnets indtægt, og normalbidraget er skattefrit for barnet. Børnepenge er fradragsberettiget i den skattepligtige indkomst, dog ikke de første 1.392 kr.

Sidst, men ikke mindst skal det bemærkes, at barnet har arveret efter sine forældre, uanset hvem der har forældremyndigheden.

Telefon og fax

Telefonnummer til FOA 1 og A-kassen: 4697 1100

Faxnummer til FOA 1: 4697 1102

Faxnummer til A-kassen: 4697 1099

Åbningstider i FOA 1

Afdelingen og A-kassen holder åbent alle hverdage.

Mandag, tirsdag, onsdag og fredag holder vi åbent kl. 9-12.

Torsdag holder vi åbent kl. 13-17.

I åbningstiderne er der mulighed for både telefonisk og personlig henvendelse.

Det er altid en god ide at bestille tid for personlig henvendelse - så er du sikker på, den du skal tale med, er klar til dig.

Ingen valgte i FOA 1

Der er ingen valgte i FOA 1 den 11. - 13. januar 2006 p.g.a. kongres i FOA og den 19. - 20. januar 2006 p.g.a. repræsentantskabsseminar.

Dernæst er afdelingen lukket torsdag den 5. januar 2006 på grund af reception i FOA 1, men alle er vlekomen til at dukke op i FOA 1 på niveau 1.

Repræsentantskabsmøder 2006

FOA 1 har åbne repræsentantskabsmøder, hvor du er velkommen til at møde op.

Møderne afholdes på følgende datoer i 2006.

Torsdag den 9. februar

Torsdag den 18. maj

Torsdag den 7. september

Torsdag den 23. november

Hvis du ønsker at møde op for at lytte med til diskussionerne i repræsentantskabet, vil vi bede dig melde til hos Kim Borch Jensen i Administrativt Sekretariat på 46 97 11 00 eller e-mail foa1@foa.dk.

Modtager du Faglige Noter?

Er du tillidsvalgt på din arbejdsplads, bør du modtage nyhedsbrevet Faglige Noter fra Fag og Arbejde. Hvis du ikke modtager det, kan det skyldes fejl i vores registrering af tillidshverv. Ring i så fald til FOA 1, Sekretariatet for arbejdspladsrepræsentanter på 4697 1100 eller send en mail på foa1@foa.dk.

Faglige noter sendes kun ud på mail, så husk at opdatere din e-mail.

Bestil en tid i A-kassen

Det er dødirriterende at vente. Det ved vi alle. Det er også irriterende at vente på en sagsbehandler i A-kassen.

Derfor: Ring og bestil en tid på tlf. 4697 1100; især hvis du skal melde dig arbejdsløs eller søge efterløn. Begge dele tager lidt tid.

Tilmelding som ledig

Tilmelding til AF sker nu elektronisk, ved at man på AF tilbydes en skærm, hvor man selv taster sig ind i systemet. Hvis man har en Pc'er hjemme og er på nettet, kan man også gøre det der. Desuden kan man tilmelde sig i A-kassen – også via brug af en Pc'er. Fordelen ved at gøre det i A-kassen er, at man kan få hjælp, hvis der er noget man er i tvivl om.

Den norske succes!

Af Ken Petersson

Det var ellers en overskrift, indeholdende hvad der med danske ord, ville blive kaldt en indbygget modsætning.

Men det er faktisk lykkedes den norske fagbevægelse at stoppe for udbud og udlicitering. Det er vel og mærke en samlet norsk fagbevægelse. Ikke kun de organisationer der har medlemmer i det offentlige, men alle organisationer er nu enige om, at velfærd ikke kan produceres som alle mulige andre produkter.

Holdningen i den norske befolkning er vendt således, at der nu er forståelse for at samfundsopgaver og samfundets levering af diverse velfærdsydelser ikke er noget, der skal mødes med de nyliberales evige slogans – Optimeres ved hjælp af konkurrence – Konkurrence er sundt og holder priserne nede osv. Disse slogans har det formål, at få markedskræfterne til også at styre i det offentlige. Men det offentlige skal ikke producere på markedsvilkår. Det er ikke og må aldrig blive det offentliges opgave at producere velfærd med det hovedsigte at skaffe overskud til ejerne! For det er jo

det, der er drivkraften bag en privat virksomhed: Den skal skaffe overskud.

Konkurrence er blevet et mantra, som ikke mange kan se sig fri for at bruge fra tid til anden: Vores forbund snakker såmænd også om konkurrence, men vi snakker blot om, at vi vil kunne konkurrere på lige vilkår. Her har tilhængerne af markedsøkonomien vundet: Vi tilbyder snart alle markedskræfterne som det eneste, der kan regulere samfundet.

Men markedskræfterne har kun et sigte – at optimere profitten! Det er den ultimative sejr indefor det system. Men er det systemet, vi skal have til at styre den offentlige sektor og vores fælles velfærd?

Det er her den norske sejr kommer ind i billedet. Det er ikke alene lykkedes at samle fagbevægelsen bag kravet om en bedre velfærdsstat. Det er også lykkedes at få befolkningen bag kravet.

Den norske befolkning syntes, at deres velfærd ikke skal styres af de multinationale selskabers jagt på det næste profitmarked. Der er så meget kapital i verdensøkonomien lige nu, at jagten på nogle gode markeder til at tjene penge på er blevet intensiveret kraftigt.

I verdensøkonomien i dag handles der for mere end 10.000 milliarder kr., mens handlen med varer og tjenesteydelser blot beløber sig til nogle få hundrede

miliarder kr. Det betyder, at de private økonomier er rigeligt store til at give enhver offentlig virksomhed konkurrence til langt ud over kanten. Det offentlige varetager nemlig lige nu tjenesteydelsesleveringer, der kunne tjenes rigtigt mange penge på i de rigtige/forkerte hænder (afhængig af hvem der ser det!). Nordmændene har vendt den norske samfundsdebat med argumenter. "Forstå og forklar verdenen" hedder et af deres slogans. Brug analyser og fakta til at få folk til at forstå sammenhængen.

Klargør hvilken konflikt det er. At det i sidste ende er en strid om magt. Skal den tilhøre samfundet/befolkningen eller pengene/selskaberne. Denne kamp om magt er ihvert fald meget vigtig for selskaberne og deres mulighed for at lave indtjening.

Vi bliver i Danmark snart nød til at tage den debat med os selv. Hvor er det vi skal hen med vores samfund? Udspillet fra den af regeringen nedsatte velfærds-kommision kommer snart og giver det reelle startskud til debatten om velfærd i Danmark. Gør dit til at den debat bliver på vores alle sammens vegne og præmisser.

Hvis du vil vide mere om den norske kamp for velfærdsstaten, kan du gå ind på internettet på adressen www.velferdsstaten.no og læse om den.